

HRVATSKA
GOSPODARSKA
KOMORA

BDP PO STANOVNIKU U NUTS 3 REGIJAMA EU

- Uvod
- Kolike su razlike u razvijenosti NUTS 3 regija?
- Razvijenost NUTS 3 regija tijekom godina
- Hrvatske NUTS 3 regije
- Zaključak

IZDAVAČ

Hrvatska gospodarska komora

ZA IZDAVAČA

Luka Burilović

PRIPREMIO

Sektor za financijske institucije i ekonomske analize

Odjel za makroekonomske analize

tel.: +385 (0)1 4828 373

fax: +385 (0)1 4561 535

e-mail: makroekonomija@hgk.hr

web: hgk.hr

Zagreb, prosinac 2019.

SADRŽAJ

■ Uvod.....	4
■ Kolike su razlike u razvijenosti NUTS 3 regija?.....	5
■ Razvijenost NUTS 3 regija tijekom godina.....	7
■ Hrvatske NUTS 3 regije.....	9
■ Zaključak.....	11

1 | UVOD

Ravnomjieran regionalni gospodarski razvoj temelj je održivog gospodarskog razvoja na nacionalnoj razini. Razlike u razini gospodarskoga razvoja regija neizbježne su, pa pod ravnomjernosti podrazumijevamo nevelike razlike u gospodarskoj razvijenosti regija.

U Hrvatskoj su, s obzirom na to da je površinom mala zemlja, te razlike velike. Naime, Grad Zagreb je, kao najrazvijenija hrvatska županija, u 2016. godini imao 3,1 put veći BDP po stanovniku prema standardu kupovne moći (SKM, tj. engleski PPS predstavlja umjetnu valutnu jedinicu kojom se eliminiraju razlike između razine cijena u zemljama EU) u odnosu na najmanje razvijene Brodsko-posavsku i Virovitičko-podravsku županiju. S obzirom na to da se u Hrvatskoj omjeri prema tome pokazatelju tijekom godina nisu znatnije mijenjali (u 2008. godini omjer je također iznosio 3,1:1), može se pretpostaviti da taj omjer nije bitno drugačiji niti danas. Podatak za 2016. godinu posljednji je dostupan podatak za sve NUTS 3 regije EU (dostupni su podaci i za 2017. godinu, ali samo za određene NUTS 3 regije).

Promatrano prema NUTS 3 regijama ostalih zemalja EU, postoje i veći omjeri, tj. veće regionalne razlike u gospodarskoj razvijenosti. Naime, hrvatske županije ujedno su i NUTS 3 regije EU, kojih (prema NUTS 2016 klasifikaciji) ima 1.348. Promatrano po NUTS 3 regijama EU, kudikamo je najveći omjer u 2016. godini zabilježen u Ujedinjenoj Kraljevini, gdje je Camden & City of London NUTS 3 regija 34,6 puta gospodarski razvijenija od Ards and North Down NUTS 3 regije. Nakon toga slijedi primjer iz Njemačke, gdje je Wolfsburg, Kreisfreie Stadt NUTS 3 regija 11,3 puta gospodarski razvijenija od Südwestpfalz NUTS 3 regije.

Za sve je navedene omjere uzet isti pokazatelj, a to je bruto domaći proizvod po stanovniku prema standardu kupovne moći (kasnije u analizi brojke će biti prikazane za isti pokazatelj, ali u odnosu na prosjek EU). To je relativno objektivan pokazatelj jer uzima bruto domaći proizvod (pokazuje vrijednost finalnih dobara i usluga proizvedenih tijekom jedne godine) koji se stavlja u odnos s brojem stanovnika kako bi se dobila objektivnija slika gospodarske razvijenosti, a radi što bolje usporedbe s regijama svih zemalja EU, u odnos je uzet i standard kupovne moći.

Inače, podjela EU na NUTS 2 regije vrlo je bitna jer se prema kriteriju gospodarske razvijenosti (BDP po stanovniku prema standardu kupovne moći u odnosu na prosjek EU) upravo tih regija dodjeljuju sredstva iz EU fondova. NUTS 2 regije sastoje se od NUTS 3 regija (u slučaju Hrvatske to su županije), a ta je podjela bitna jer je na toj razini znatno lakše primijetiti regionalne razlike u gospodarskoj razvijenosti. Primjerice, u Hrvatskoj postoje dvije NUTS 2 regije i prema toj podjeli u Hrvatskoj nema velikih razlika u gospodarskoj razvijenosti jer je Kontinentalna Hrvatska u 2016. godini bila na 62%, a Jadranska Hrvatska na 59% gospodarske razvijenosti EU, što predstavlja razliku od samo tri postotna boda, dok se, kako je već spomenuto, prema NUTS 3 podjeli uočavaju velike razlike.

U analizi će biti prikazani trendovi u razini gospodarske razvijenosti NUTS 3 regija EU, odnosno bit će prikazan BDP po stanovniku prema SKM-u kroz prostor (regije) i vrijeme (godine). Posljednji podaci BDP-a po stanovniku prema standardu kupovne moći objavljeni su u veljači ove godine, a revidirani su u rujnu ove godine.

2 | KOLIKE SU RAZLIKE U RAZVIJENOSTI NUTS 3 REGIJA?

► Razlike u gospodarskoj razvijenosti NUTS 3 regija EU

Zemlja	Najrazvijenija NUTS 3 regija	BDP po stanovniku prema standardu kupovne moći, EU28=100, indeksi	Najmanje razvijena NUTS 3 regija	BDP po stanovniku prema standardu kupovne moći, EU28=100, indeksi	Koliko je puta najrazvijenija NUTS 3 regija jača od najmanje razvijene (indeks najrazvijenije / indeks najmanje razvijene)
UK	Camden & City of London	1.351	Ards and North Down	39	34,6
Njemačka	Wolfsburg, Kreisfreie Stadt	590	Südwestpfalz	52	11,3
Rumunjska	Bucuresti	156	Vaslui	28	5,6
Poljska	Miasto Warszawa	200	Przemyski	36	5,6
Francuska	Hauts-de-Seine	325	Haute-Saône	61	5,3
Mađarska	Budapest	136	Nógrád	28	4,9
Bugarska	Sofia (stolitsa)	105	Silistra	22	4,8
Belgija	Arr. de Bruxelles-Capitale / Arr. van Brussel-Hoofdstad	201	Arr. Thuin	50	4,0
Slovačka	Bratislavský kraj	185	Presovský kraj	47	3,9
Nizozemska	Groot-Amsterdam	245	Oost-Groningen	66	3,7
Italija	Milano	183	Carbonia-Iglesias	51	3,6
Irska	Dublin	243	Border	68	3,6
Grčka	Kentrikos Tomeas Athinon	133	Serres	41	3,2
Latvija	Riga	106	Latgale	33	3,2
Češka	Hlavní mesto Praha	183	Karlovarský kraj	58	3,2
Hrvatska	Grad Zagreb	107	Brodsko-posavska županija	34	3,1
Litva	Vilniaus apskritis	109	Taurages apskritis	41	2,7
Estonija	Põhja-Eesti	111	Kirde-Eesti	42	2,6
Slovenija	Osrednjeslovenska	116	Zasavska	44	2,6
Austrija	Salzburg und Umgebung	167	Weinviertel	70	2,4
Danska	Københavns omegn	204	Vest- og Sydsjælland	86	2,4
Portugal	Alentejo Litoral	109	Tâmega e Sousa	48	2,3
Španjolska	Araba/Álava	137	Badajoz	62	2,2
Švedska	Stockholms län	171	Södermanlands län	88	1,9
Finska	Helsinki-Uusimaa	143	Kainuu	79	1,8
Malta	Malta	98	Gozo and Comino / Ghawdex u Kemmuna	56	1,8

Izvor: Eurostat; izračun: HGK

U tablici se ne nalaze Cipar i Luksemburg jer se te zemlje sastoje od samo jedne NUTS 3 regije. U Francuskoj je Mayotte najslabije razvijena NUTS 3 regija, ali s obzirom na to da je to prekomorski teritorij (između Afrike i Madagaskara), zbog objektivnijeg prikaza nije navedeno u tablici. U Grčkoj, Hrvatskoj, Italiji i Poljskoj postoji više od jedne NUTS 3 regije koje su na začelju s istim indeksom pa je za rangiranje tih regija korišten kriterij kodnog naziva regije. Kada je riječ o Irskoj, za dvije NUTS 3 regije nisu dostupni podaci za 2016. godinu, ali se prema podacima za ranije godine može zaključiti da te regije nisu na krajnjim točkama rangiranja. NUTS 3 regije Malte koje se nalaze u tablici ujedno su i jedine NUTS 3 regije koje postoje na Malti.

Camden & City of London najrazvijenija je NUTS 3 regija Ujedinjene Kraljevine, ali i cijele EU, s BDP-om po stanovniku prema standardu kupovne moći 1.251% većim od prosjeka EU. Više od trećine ukupne bruto dodane vrijednosti (u 2017. godini 36,5%) te regije generirano je u djelatnosti „Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja“, što je očekivano jer se ta regija, među ostalim, sastoji i od poslovnog dijela Londona (Central Business District).

Wolfsburg, Kreisfreie Stadt najrazvijenija je NUTS 3 regija Njemačke i ujedno treća najrazvijenija NUTS 3 regija EU, s BDP-om po stanovniku prema standardu kupovne moći 490% većim od prosjeka EU. Kudikamo najveći dio gospodarstva te regije čini prerađivačka industrija, koja (u 2017. godini) čini 75,3% ukupne bruto dodane vrijednosti te regije. Znatna dio industrije te regije odnosi se na automobilsku industriju s obzirom na to da se u Wolfsburgu nalazi sjedište vrlo poznatoga njemačkog proizvođača automobila (Volkswagen AG).

UK i Njemačka sa svojim regionalnim razlikama iskaču kada se promatra EU, dok se u ostatku EU bilježe razlike (gospodarski najrazvijenije i najmanje razvijene NUTS 3 regije) u intervalu od 1,8 do 5,6 puta. Tako Malta ima najmanji odnos (1,75 puta veći promatrani pokazatelj) između najrazvijenije i najmanje razvijene regije, no **Malta** je karakteristična po tome što ima samo dvije NUTS 3 regije, površinom (kopna) je kudikamo najmanja država članica EU te je **jedina država EU u kojoj najrazvijenija NUTS 3 regija nije iznad prosjeka EU (u 2016. godini 2% ispod prosjeka EU, a u 2017. godini na razini prosjeka EU) kada je riječ o BDP-u po stanovniku prema standardu kupovne moći.**

Drugi najmanji odnos (1,81) između najrazvijenije i najmanje razvijene NUTS 3 regije bilježi se u Finskoj. U slučaju Finske to je vrlo dobar pokazatelj jer je takva ravnomjernost regionalnoga razvoja postignuta na velikom prostoru, odnosno Finska je površinom (kopna) peta najveća država EU.

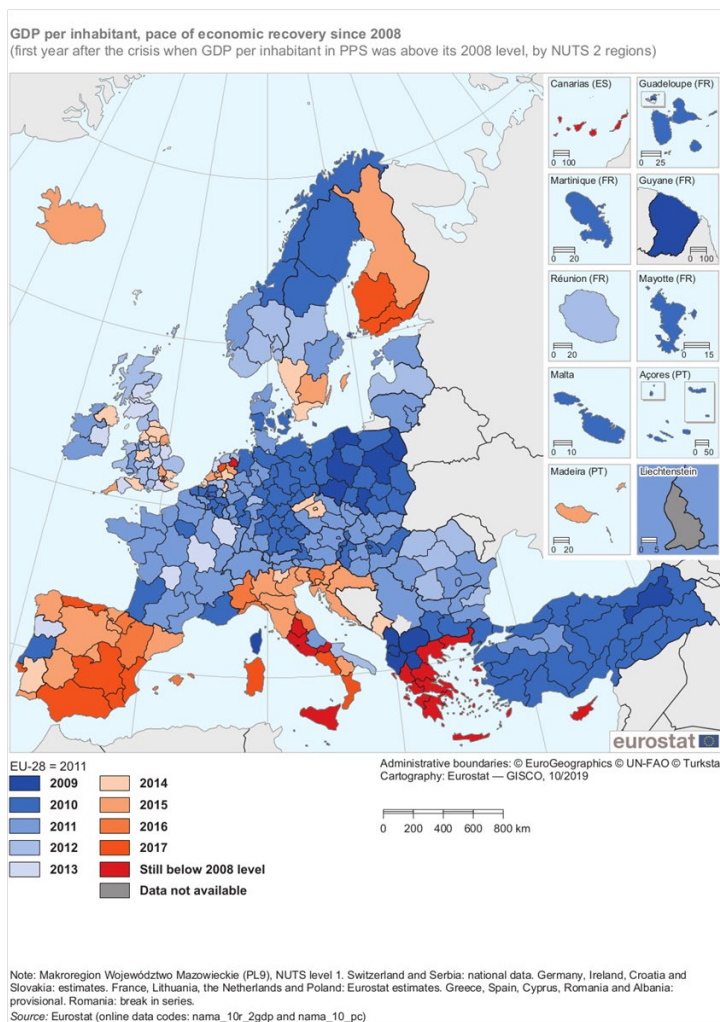
Vrlo blizu Malte i Finske, sa svojim omjerom, nalazi se Švedska u kojoj je najjača NUTS 3 regija 1,9 puta razvijenija od najslabije. **Najmanje razvijena NUTS 3 regija u Švedskoj ujedno je i najrazvijenija regija kada se promatraju najmanje razvijene regije svake zemlje članice EU, a BDP po stanovniku prema standardu kupovne moći joj je veći u odnosu na 20 hrvatskih županija pojedinačno (jedino Grad Zagreb ima veći promatrani pokazatelj).**

Visoka razina gospodarske razvijenosti Švedske ogleda se i u tome da je 2016. godine imala i drugi najveći postotak NUTS 3 regija koje se nalaze iznad prosječne razvijenosti EU. Naime, **u Danskoj 64% NUTS 3 regija ima BDP po stanovniku prema standardu kupovne moći veći od prosjeka EU, što predstavlja najveći postotak u EU. Zatim slijede Švedska (62%), Austrija (60%), Nizozemska (60%) i Njemačka (53,9%). Najveći broj NUTS 3 regija koje su razvijenije od prosjeka EU, odnosno njih 216 ima Njemačka.**

Karakteristično je za NUTS 3 regije EU da se u većini zemalja EU najrazvijenija NUTS 3 regija sastoji od glavnoga grada (neke obuhvaćaju samo glavni grad). Iznimke od tog pravila mogu se naći u Njemačkoj, Italiji, Austriji, Španjolskoj i Portugalu.

3 | RAZVIJENOST NUTS 3 REGIJA TIJEKOM GODINA

- ▶ **BDP po stanovniku prema standardu kupovne moći, tijekom oporavka od 2008. godine (prva godina kada je BDP po stanovniku prema standardu kupovne moći prešao razinu iz 2008. godine, po NUTS 2 regijama)**

Izvor: Eurostat

Slika koja se nalazi iznad ovoga teksta preuzeta je iz Eurostata i zorno prikazuje vremenski tijek oporavka NUTS 2 regija EU nakon 2008. godine. Strukturno, oporavak NUTS 2 regija rezultat je oporavka njihovih sastavnica, tj. NUTS 3 regija.

Pri usporedbi BDP-a po stanovniku prema standardu kupovne moći 2016. i 2008. godine nije moguće analizirati NUTS 3 regije Francuske (riječ je o 101 NUTS 3 regiji), Litve (10 NUTS 3 regija), Nizozemske (40

NUTS 3 regija) i Poljske (73 NUTS 3 regije) jer su podaci za 2008. godinu nedostupni (podaci za Francusku i Nizozemsku dostupni su samo za dvije godine, a u slučaju Poljske dostupni su samo za tri godine, što je dijelom rezultat drugačije NUTS podjele u tim zemljama).

Na razini EU, BDP po stanovniku prema standardu kupovne moći u 2011. godini prvi je put prešao razinu iz 2008. godine, tj. posljednje pretkrizne godine. Promatrano po NUTS 3 regijama za koje su usporedivi podaci dostupni (1.124 regije) velik broj NUTS 3 regija tu je razinu prešao još i prije, dok kod 34 NUTS 3 regije do pada ispod te razine nije ni došlo, tj. te regije u promatranom razdoblju kontinuirano bilježe veću razinu razvijenosti od 2008. godine. Ipak, od spomenute 34 NUTS 3 regije, u njih 22 bilježi se silazni trend broja stanovnika, što je imalo utjecaj na iskazivanje vrijednosti BDP-a po stanovniku prema standardu kupovne moći. U osam NUTS 3 regija (četiri belgijske, jedna danska, jedna njemačka, jedna finska i jedna u UK), u odnosu na 2008. godinu, kontinuirano se bilježi veća razina BDP-a po stanovniku prema standardu kupovne moći (u slučaju spomenute NUTS 3 regije u UK iznimka je 2009. godina kada je zabilježena jednaka razina) i veća razina broja stanovnika.

► **NUTS 3 regije s kontinuirano većom razinom BDP-a po stanovniku prema standardu kupovne moći i stanovništva u odnosu na 2008. godinu**

Zemlja	NUTS 3 regija	BDP po stanovniku prema standardu kupovne moći, 2016./2008. u %	Broj stanovnika, 2016./2008. u %	Djelatnosti (ili grupe djelatnosti) sa zamjetnim rastom bruto dodane vrijednosti (2016./2008., u %)	
Belgija	Arr. Turnhout	28,0	6,6	J (96,7%)	C (58,2%)
	Arr. Leuven	20,7	4,9	K (79,5%)	M, N (51,6%)
	Arr. Tournai	17,5	3,1	K (169,1%)	C (23,6%)
	Arr. Bastogne	8,1	10,2	C (77,1%)	K (55%)
Danska	Østsjælland	19,8	5,3	C (31%)	G, H, I (50,1%)
Njemačka	Potsdam, Kreisfreie Stadt	14,9	11,2	K, L, M, N (50,2%)	O, P, R, S, T, U (27,2%)
Finska	Åland	9,6	6,7	L (40,4%)	B, C, D, E (36,8%)
UK	Orkney Islands	19,3	5,6	B, C, D, E (74,9%)	L (58,8%)

Izvor: Eurostat; izračun: HGK

B – Rudarstvo i vađenje, C – Prerađivačka industrija, D – Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, E – Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša, G – Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla, H – Prijevoz i skladištenje, I – Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, J – Informacije i komunikacije, K – Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja, L – Poslovanje nekretninama, M – Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, N – Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti, O – Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje, P – Obrazovanje, Q – Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, R – Umjetnost, zabava i rekreacija, S – Ostale uslužne djelatnosti, T – Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe, U – Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela

Nakon pada 2009. godine, 294 NUTS 3 regije već od 2010. godine bilježe trend rasta, tj. veće razine BDP-a po stanovniku prema standardu kupovne moći u odnosu na onu iz 2008. godine. U 2016. godini među promatrane 1.124 NUTS 3 regije, bilo je 170 regija kod kojih se još uvijek bilježila niža razina BDP-a po stanovniku prema standardu kupovne moći u odnosu na 2008. godinu. Po tom je pokazatelju najlošija Grčka u kojoj samo jedna NUTS 3 regija (Florina) imat taj pokazatelj povoljniji.

4 | HRVATSKE NUTS 3 REGIJE

► BDP po stanovniku prema standardu kupovne moći u 2016. godini, EU28 = 100

Rang	Zemlja	NUTS 3 regija	Indeks
1.	UK	Camden & City of London	1.351
2.	UK	Westminster	994
3.	DE	Wolfsburg, Kreisfreie Stadt	590
4.	DE	Ingolstadt, Kreisfreie Stadt	420
5.	UK	Tower Hamlets	375
6.	DE	München, Landkreis	325
7.	FR	Hauts-de-Seine	325
8.	DE	Schweinfurt, Kreisfreie Stadt	324
9.	FR	Paris	306
10.	DE	Erlangen, Kreisfreie Stadt	298
363.	HR	Grad Zagreb	107
844.	HR	Istarska	77
922.	HR	Primorsko-goranska	73
1092.	HR	Dubrovačko-neretvanska	61
1176.	HR	Varaždinska	52
1177.	HR	Međimurska	52
1200.	HR	Zadarska	50
1201.	HR	Koprivničko-križevačka	50
1219.	HR	Šibensko-kninska	48
1220.	HR	Osječko-baranjska	48
1229.	HR	Ličko-senjska	47
1230.	HR	Splitsko-dalmatinska	47
1231.	HR	Zagrebačka	47
1241.	HR	Karlovačka	46
1259.	HR	Sisačko-moslavačka	44
1274.	HR	Bjelovarsko-bilogorska	42
1287.	HR	Krapinsko-zagorska	41
1309.	HR	Vukovarsko-srijemska	36
1315.	HR	Požeško-slavonska	35
1317.	HR	Virovitičko-podravska	34
1318.	HR	Brodsko-posavska	34
1337.	HU	Nógrád	28
1338.	RO	Vaslui	28
1339.	BG	Pleven	27
1340.	BG	Kyustendil	27
1341.	BG	Haskovo	27
1342.	BG	Pernik	25
1343.	BG	Kardzhali	25
1344.	BG	Vidin	24
1345.	BG	Sliven	23
1346.	BG	Silistra	22

Izvor: Eurostat; obrada: HGK

Napomena: rangiranje u ovoj tablici napravljeno je prema 1.346 NUTS 3 regija EU (ukupno ih ima 1.348, ali dvije irske NUTS 3 regije nisu uvrštene zbog nedostupnosti podataka). Kada dvije ili više NUTS 3 regija ima isti indeks, one se rangiraju prema kriteriju kodnog naziva regije

Posljednje pretrkizne, 2008. godine većina je hrvatskih županija, tj. hrvatskih NUTS 3 regija bila rangirana ispod tisućitog mjesta od ukupno 1.348 NUTS 3 (verzija 2016.) regija EU. Prema novoj podjeli NUTS 3 regija (verzija 2016.) za znatan broj NUTS 3 regija EU nisu dostupni podaci za 2008. godinu, ali prema staroj NUTS 3 podjeli (verzija 2013.) uočljivo je da su 2008. godine tri najlošije rangirane županije bile slavonske

županije (od ukupno pet slavonskih županija), koje su bile među 6,4% najlošije rangiranih NUTS 3 regija EU. Promatrano međusobno, bile su vidljive velike razlike u razvijenosti hrvatskih regija. Osam godina poslije, tj. prema podacima za 2016. godinu, vidljivo je da su hrvatske županije u kontekstu EU NUTS 3 regija u nepovoljnijoj situaciji nego što su bile 2008. godine. Ti su podaci u skladu i s kretanjima BDP-a na nacionalnoj razini. Tako je prema tome podatku vidljiv kontinuirani pad gospodarske aktivnosti u kriznim godinama, odnosno od 2009. do 2014. godine bilježi se kontinuirani pad realnog BDP-a. Tek od 2015. godine počinje trend rasta realnog BDP-a.

► **BDP po stanovniku prema standardu kupovne moći u 2008. i 2016. godini, EU28=100**

Rang 2016.	NUTS 3 regija	Indeks 2008.	Indeks 2016.
363.	Grad Zagreb	111	107
844.	Istarska	78	77
922.	Primorsko-goranska	76	73
1092.	Dubrovačko-neretvanska	62	61
1176.	Varaždinska	52	52
1177.	Međimurska	51	52
1200.	Zadarska	55	50
1201.	Koprivničko-križevačka	53	50
1219.	Šibensko-kninska	47	48
1220.	Osječko-baranjska	52	48
1229.	Ličko-senjska	53	47
1230.	Splitsko-dalmatinska	51	47
1231.	Zagrebačka	48	47
1241.	Karlovačka	47	46
1259.	Sisačko-moslavačka	45	44
1274.	Bjelovarsko-bilogorska	44	42
1287.	Krapinsko-zagorska	41	41
1309.	Vukovarsko-srijemska	39	36
1315.	Požeško-slavonska	39	35
1317.	Virovitičko-podravaska	40	34
1318.	Brodsko-posavska	36	34

Izvor: Eurostat; obrada: HGK

Napomena: rangiranje u ovoj tablici napravljeno je prema 1.346 NUTS 3 regija EU (ukupno ih ima 1.348, ali dvije irske NUTS 3 regije nisu uvrštene zbog nedostupnosti podataka). Kada dvije ili više NUTS 3 regija ima isti indeks, one se rangiraju prema kriteriju kodnog naziva regije

Prema podacima o BDP-u po stanovniku prema standardu kupovne moći u odnosu na prosjek EU za 2016. godinu, vidljiv je pad toga pokazatelja u odnosu na onaj za 2008. godinu u većini županija, izuzev Međimurske i Šibensko-kninske županije, gdje se bilježi nešto veća razina te Varaždinske i Krapinsko-zagorske županije, gdje se bilježi ista razina.

Što se tiče slavonskih županija, sada više nisu tri najlošije rangirane nego njih četiri (od ukupno pet). Četiri slavonske županije najlošije su rangirane hrvatske županije, čime spadaju među 2,7% najlošije rangiranih NUTS 3 regija EU, što također predstavlja pogoršanje u odnosu na 2008. godinu (kada su tri slavonske županije bile među 6,4% najlošije rangiranih NUTS 3 regija EU, što je ipak bio bolji rezultat).

5 | ZAKLJUČAK

Analiza je pokazala ono što se moglo i očekivati, a to je da kod tolikog broja (1.348) NUTS 3 regija ima vrlo različitih trendova i općenito karakteristika gospodarstava. Izdvojili smo one primjere koji pokazuju da je moguće imati ravnomjernu gospodarsku razvijenost i na velikom prostoru te da je moguće i tijekom velike gospodarske krize imati rast BDP-a po stanovniku usporedno s rastom broja stanovnika. U većini regija koje smo izdvojili po usporednom rastu spomenutih pokazatelja uočljiv je, među ostalim, i znatan razvoj industrije u kriznim godinama.

Veći dio razdoblja (2008. – 2016.) koje je promatrano u ovoj analizi Hrvatska je imala izrazito naglašenu gospodarsku krizu. Od 2015. godine u Hrvatskoj se bilježe povoljniji gospodarski trendovi, no ipak je još uvijek prisutna velika razlika u gospodarskoj razvijenosti hrvatskih županija, a i sama razina razvijenosti je niska kada se županije stave u kontekst svih NUTS 3 regija EU. Izuzev Grada Zagreba, ostale se hrvatske županije po gospodarskoj razvijenosti nalaze znatno ispod prosjeka EU. Takva razlika u gospodarskoj razvijenosti županija postignuta je na vrlo malom prostoru (odnosno Hrvatska je prema površini devetnaesta zemlja EU).

Razlike u gospodarskoj razvijenosti hrvatskih županija mogu se smanjiti različitim poreznim i neporeznim rasterećenjem investitora koji svojim ulaganjima povećavaju zaposlenost i općenito standard stanovništva manje razvijenih županija.

KRATICE

BDP	Bruto domaći proizvod
PPS	<i>Purchasing Power Standard</i>
SKM	Standard kupovne moći
EU	Europska unija
HGK	Hrvatska gospodarska komora
NUTS 2	Statističke regije uglavnom s 800.000 do 3.000.000 stanovnika (u Hrvatskoj Kontinentalna i Jadranska Hrvatska)
NUTS 3	Statističke regije uglavnom s 150.000 do 800.000 stanovnika (u Hrvatskoj 20 županija i Grad Zagreb)
UK	Ujedinjeno Kraljevstvo
DE	Njemačka
FR	Francuska
HR	Hrvatska
HU	Mađarska
RO	Rumunjska
BG	Bugarska

DJELATNOSTI NKD 2007:

B	Rudarstvo i vađenje
C	Prerađivačka industrija
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša
F	Građevinarstvo
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla
H	Prijevoz i skladištenje
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
J	Informacije i komunikacije
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
L	Poslovanje nekretninama
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
O	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje
P	Obrazovanje
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
R	Umjetnost, zabava i rekreacija
S	Ostale uslužne djelatnosti
T	Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe
U	Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela

Opće napomene:

Ovu analizu izrađuje i za nju je odgovoran HGK. Informacije, mišljenja, analize i zaključci koji se iznose temelje se na javnim statističkim i ostalim informacijama što potječu iz izvora u čiju se potpunost i točnost HGK pouzdaje, ali za koje ne jamči. Utoliko su informacije, mišljenja, analize i zaključci izneseni u ovoj publikaciji podložni promjenama koje ovise o promjenama izvora informacija te o promjenama koje nastupe od trenutka pisanja teksta do njegovog čitanja. Ova publikacija ili njeni dijelovi ne mogu se kopirati ili bilo kako drukčije reproducirati bez navođenja izvora.

